

कार्बन मोनोअक्साइड र ग्यास सुरक्षा

कार्बन मोनोअक्साइड भनेको के हो?

कार्बन मोनोअक्साइड (Carbon monoxide, CO) एउटा रंगहीन, गन्धहीन, स्वादहीन, विषाक्त ग्यास हो जुन कार्बनआधारित इन्धनहरू (ग्यास, तेल, काठ, पेट्रोल र कोइला सहित) को अपूर्ण जलनबाट उत्पन्न हुन्छ।

तपाईंले यसलाई देख्न, स्वाद लिन वा सुँघ्न नसक्ने भएकोले, यो अत्यन्तै खतरनाक छ र केही अवस्थामा यसले चाँडै र चेतावनी बिना नै मार्न सक्छ।

कार्बन मोनोअक्साइड विषाक्तताका लक्षणहरू

टाउको दुख्ने

वाकवाकी

रिङ्गटा लाग्ने

श्वास प्रश्वासमा समस्या हुनु

खस्नु

बेहोश हुनु

CO का संकेतहरू

- धेरैजसो तताउने उपकरणहरूका ज्वाला स्पष्ट र नीलो हुनुपर्छ। पहेँलो वा सुन्तला रंगको आगो पेशेवरद्वारा जाँच गरिनुपर्छ
- उपकरणहरूमा दाग, कालो दाग वा रङ्ग फिक्का भएको छ कि छैन भन्ने कुरा हेर्नुहोस्
- बढेको संक्षेपणका लागि हेर्नुहोस्
- पाइलट बत्ती बारम्बार निम्छ

तपाईं आफ्नो घरमा CO छ कि छैन भनेर चिन्तित हुनुहुन्छ वा CO विषाक्तताका लक्षणहरू देख्नुभयो भने, तुरुन्तै 0800 111 999 मा राष्ट्रिय ग्यास आपत्काल सेवालार्ई सम्पर्क गर्नुहोस्।

CO को खतराबाट कसरी सुरक्षित रहने

- कोइला, तेल र प्राकृतिक ग्यास उपकरणहरूका वार्षिक रूपमा योग्य पेशेवरद्वारा जाँच गराउनुहोस्
- सुन्न सकिने कार्बन मोनोअक्साइड अलार्म लगाउनुहोस् र सधैं निर्माताको निर्देशनहरू पालना गर्नुहोस्
- निर्माताको निर्देशन अनुसार नियमित रूपमा आफ्नो कार्बन मोनोअक्साइड अलार्म परीक्षण गर्नुहोस् र आवश्यक पर्दा ब्याट्री/अलार्म बदल्नुहोस्
- उपकरणहरूका लागि पर्याप्त भेन्टिलेसन भएको सुनिश्चित गर्नुहोस् र हावाका निकासहरू अवरुद्ध नगर्नुहोस्
- तपाईंलाई CO को शंका लाग्यो वा तपाईंको CO अलार्म बज्यो भने उपकरण बन्द गर्नुहोस् र तुरुन्तै सहयोग खोज्नुहोस्
- उचित भेन्टिलेसन नभएको बन्द ठाउँमा BBQ वा पोर्टेबल हीटर कहिल्यै नल्याउनुहोस्।

ग्याँस आपतकाल

SGN ले तपाईंको क्षेत्रमा राष्ट्रिय ग्याँस आपतकालीन प्रतिक्रिया प्रदान गर्छ। तपाईंले ग्यास निस्कने वा CO सम्बन्धी चिन्ताको बारेमा रिपोर्ट गर्नुभयो भने, तिनीहरूका इन्जिनियरहरूले 24-घण्टा सेवा प्रदान गर्छन् र स्थिति सुरक्षित बनाउन उपस्थित हुन्छन्।

तपाईंलाई ग्यासको गन्ध आयो भने यी छ चरणहरू पालना गर्नुहोस्:

✓ ग्यासलाई बाहिर निकाल्न मद्दत गर्न झ्याल र ढोका खोल्नुहोस्।	✗ धुम्रपान नगर्नुहोस् वा कुनै पनि खुला आगोको प्रयोग नगर्नुहोस्।
✓ मिटरमा ग्यास आपूर्ति बन्द गर्नुहोस् र कुनै पनि ग्यास उपकरणहरू बन्द गरिएको सुनिश्चित गर्नुहोस्।	✗ कुनै पनि विद्युतीय स्विचहरू नछुनुहोस्। स्विच अन वा अफ गर्दा चुहिरहेको ग्याँसमा आगो लाग्न सक्छ।
✓ राष्ट्रिय ग्यास आपतकाल नम्बर 0800 111 999 मा फोन गर्नुहोस्। लाइनहरू 24 सै घण्टा, वर्षको 365 दिन खुला छन्।	✗ तपाईंको ग्याँस मिटर भुईँघरमा अवस्थित भए तापनि तपाईंलाई ग्याँसको गन्ध आउँछ भने भुईँघरमा नपस्नुहोस्।